

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Биянка Любчова Торньова

Факултет по обществено здраве,

Медицински университет-Пловдив, ПН 1.2. Педагогика

Външен член на Научно жури, съгласно заповед № РД-22-1119 от 05.06.2026 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – игрови технологии), обявен за нуждите на катедра „Предучилищна педагогика“ към Педагогическия факултет в ДВ, бр. 34/07.04.2026 г. и на интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р **Теодора Живкова Бахчеванова**, преподавател в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

I. Общо представяне на процедурата и кандидата за конкурса

На първото си заседание Научното жури прие документите по конкурса и установи, че представената от гл. ас. д-р Теодора Живкова Бахчеванова научна продукция е в съответствие с националните минимални и допълнителните изисквания на ПФ, и се допуска до участие в конкурса.

Гл. ас. д-р Теодора Живкова Бахчеванова е подготвила коректно и прецизно документацията за конкурса. Представени са всички необходими документи, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за неговото приложение и Правилника на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, което дава възможност за прецизна количествена и качествена оценка на цялостното академично развитие на кандидата.

Приложен е необходимия доказателствен материал за учебно-преподавателската и научноизследователска дейност и е представен списък на цитиранията. Освен изискуемите документи, доказателственият материал съдържа и допълнителни справки, удостоверяващи всички обстоятелства, свързани с квалификацията, професионалната дейност и постижения на кандидата в конкурса.

Кариерен профил на кандидата

Гл. ас. д-р Теодора Бахчеванова се дипломира през 2010 г. по специалността „Предучилищна педагогика и чужд език“ с професионална квалификация педагог, детски учител и учител по английски език.

През 2012 г. завършва магистърска степен във Филологическия факултет на Пловдивския университет и придобива квалификация „Учител по английски език (1.–12. клас)“. През 2021 г. защитава дисертационен труд на тема „Развитие на сюжетно-ролевата игра като съвместна дейност при 5–7-годишните деца“ и придобива образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.2. Педагогика към Педагогическия факултет на Пловдивския университет.

Професионалният си път започва като учител по английски език в езиков център и частна детска градина. След успешно издържани асистентски конкурси, през 2019 г. е назначена на академичната длъжност „Асистент“, а от 2023 г. заема длъжността „Главен асистент“ в катедра „Предучилищна педагогика“ към Педагогическия факултет, където работи и до момента.

Практическата работа на гл. ас. д-р Теодора Бахчеванова в областта на ранното чуждоезиково обучение и предучилищната педагогика допринася за формирането на траен интерес към съвременните педагогически подходи и възможностите за интегриране на игрови и интерактивни технологии в образователния процес.

Тя владее английски език на ниво B2 по Европейската езикова рамка и притежава добра компютърна грамотност, включваща работа с MS Word, MS Excel и MS PowerPoint.

Професионалната биография на д-р Бахчеванова и представените от нея научни трудове показват целенасоченост в изследователските ѝ търсения, заинтересованост от проблемите в областта на предучилищната педагогика, което напълно удовлетворява изискванията към кандидата и съответства на направлението на обявения конкурс.

II. Обща характеристика на дейността на кандидата

1. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Теодора Бахчеванова е утвърден и уважаван преподавател. Справката за учебната ѝ заетост показва, че аудиторната и извънаудиторна заетост надвишават определения годишен норматив. Аудиторната ѝ заетост през последните учебни години е средно 645 часа при норматив от 360 часа. Това доказва, че конкурсът е обезпечен с необходимия хорариум часове за учебна натовареност.

В съответствие с компетентностите, които има учебната ѝ дейност включва лекции, семинарни и практически упражнения, както и всички видове педагогическа практика. Гласуваните ѝ лекционни курсове по дисциплините: „Педагогически технологии в играта“, „Въведение в специалността“, „Игротерапия“, „Игрово-базирано образование“, „Игра и творчество“ в специалностите: Педагогика, ПУП, ПНУП, Психология - редовно и задочно обучение на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ свидетелстват за професионално израстване. Учебно-преподавателската дейност на кандидата в конкурса е в сферата на професионалната ѝ подготовка и научни интереси.

В преподавателската си работа гл. ас. Бахчеванова използва съвременни методи и технически средства за преподаване, а също и последните достижения на информационните и комуникационни технологии.

От приложената документация по конкурса е видно, че е била ръководител на 15 успешно завършили дипломанти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. Осъществила е ръководство и подкрепа на студенти, участващи в Студентски научни форуми организирани от Педагогически факултет и активно участва при съставяне на сборници с научни трудове от тези конференции.

Учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р Теодора Бахчеванова несъмнено заслужава висока оценка. Разработените от нея осем учебни програми се отнасят за задължителни, избираеми и факултативни дисциплини. Тя участва активно и при разработване на учебно-методически материали за студенти– изпитни варианти за семестриални изпити, рецензии на дипломни работи.

Впечатлява дългият списък от други дейности, в които тя взема активно участие като член на: акредитационни комисии; комисии за подготовка на документи за програмна акредитация на професионални направления и докторска програма; комисии за провеждане на семестриални и държавни изпити; председател на комисия по международна дейност; координатор на специалност „Предучилищна педагогика“ и др.

2. Оценка на научноизследователската дейност на кандидата

Научните трудове на д-р Т. Бахчеванова са групирани прецизно, съгласно указанията за покриване на минималните национални изисквания и допълнителните за ПФ за заемане на длъжността „Доцент“ по област на ВО 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика.

Списъкът с общата научна продукция съдържа 27 заглавия, от които 12 са представяни в предходни процедури.

Научните трудове, с които участва в конкурса за „Доцент“ са 15 (всички след придобиването на образователна и научна степен „Доктор“ през 2021 г. и конкурс за главен асистент 2023 г.), които се разпределят както следва:

- 1 (една) самостоятелна монография, която е представена като хабилизационен труд;
- 1 (една) книга на базата на защитен дисертационен труд;
- 3 (три) статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (от тях 2 на англ. език и 1 статия на бълг. език);
- 10 (десет) статии, от които една под печат (удостоверено със служебна бележка), публикувани в нереферирани, но с научно рецензиране научни издания.

Публикациите са в областта на предучилищната педагогика, теорията на възпитанието и дидактиката, както и педагогическите технологии в играта, което напълно удовлетворява изискванията на направлението на конкурса.

Списъкът с публикациите е коректен и е приложен необходимия за тях доказателствен материал. Добро впечатление оставя фактът, че разпределението на научните трудове по години е доста равномерно, което говори за целенасочено и добре планирано научно развитие на кандидата. Значителна част от представените публикации са в утвърдени специализирани научни издания.

В публикационната си дейност д-р Бахчеванова се изявява като единствен автор в почти всички публикации (само 1 публикация е в съавторство).

Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране научни трудове.

Трудовете на кандидата в конкурса се отличават с приносен характер, оригиналност на изследователския подход и ясно обособени резултати, които намират приложение както в академичната среда, така и в практиката.

Приемам изцяло изчерпателната аргументирана справка за приносите на кандидата в конкурса. Съдържанието и развитите идеи в предложените научни трудове могат да се класифицират, според предложението на автора, в следните тематични области:

✓ Педагогически модели и технологии за учене чрез игра [1; 4; 6; 9; 13; 14]

В тази тематична област, кандидата в конкурса осъществява теоретично и приложно осмисляне на игрово-базираното обучение като съвременна педагогическа парадигма за развитие на ключови компетенции в предучилищна възраст. Обоснована е ролята на играта като

пространство за стимулиране на креативността, критичното мислене, инициативността, социалното взаимодействие и уменията за решаване на проблеми.

Значим принос е хабилитационният труд „Компетентностно ориентиран модел за учене чрез игра в предучилищна възраст“, в който е разработен авторски компетентностно ориентиран модел за учене чрез игра. Монографията е посветена на процесите на трансформация в съвременното предучилищно образование – от традиционни подходи към компетентностно ориентирано обучение чрез игра. Предложени са концептуални, структурни и технологични параметри на модела, както и система от педагогически технологии и игрови сценарии за различните възрастови групи в детската градина, насочени към активно ориентирано учене.

Извършени са сравнителни анализи и теоретични обобщения на утвърдени международни модели за учене чрез игра, като са очертани възможностите за тяхното адаптиране към българската образователна среда.

✓ **Цифрови и интерактивни ресурси в игрово-базираното обучение [3; 10; 12].**

В представените публикации са изследвани възможностите за интегриране на дигитални технологии и интерактивни ресурси в игрово-базираното обучение в предучилищна възраст. Обоснована е необходимостта от създаване на съвременна образователна среда, съчетаваща игрови подходи и технологични решения в подкрепа на детското развитие.

Изследвано е въздействието на цифровите технологии върху социалното взаимодействие в контекста на детската игра и са изведени аргументи в подкрепа на балансираното и педагогически обосновано приложение на цифровите технологии в предучилищното образование.

✓ **Игрови подходи за езиково и комуникативно развитие [5; 11]**

В тази тематична област е анализирана ролята на играта като средство за стимулиране на езиковото и комуникативното развитие на децата в предучилищна възраст. Изследвани са възможностите на игровата дейност за стимулиране на речевата активност, комуникативните умения и езиковата компетентност на децата, както и нагласите на педагогическите специалисти към използването на игри в образователната практика.

Значим принос е утвърждаването на значението на играта като ефективен педагогически инструмент за езиково развитие в предучилищна възраст.

✓ **Играта като пространство за социално, когнитивно и творческо развитие [2; 7; 8; 15]**

В публикациите, отнасящи се към тази тематична област, е разгледана сюжетно-ролевата игра като пространство за социализация, комуникация и съвместно конструиране на игров смисъл.

С опит и ерудиция са представени изследванията, свързани с диагностичния потенциал на игровите методи при оценяване на когнитивното развитие на децата в предучилищна възраст. Разработени са критерии и примерни игрови ситуации за проследяване на паметта, вниманието, мисленето, езиковите умения и стратегиите за решаване на проблеми в естествена игрова среда.

Изследван е интегративният потенциал на игровата дейност като средство за осигуряване на приемственост между детската градина и началното училище. Анализирани са възможностите на играта за подпомагане на когнитивното, социалното и емоционалното развитие в прехода към училищна среда.

Тематичните области в които работи гл. ас. д-р Т. Бахчеванова са изключително важни, актуални и перспективни. Доказателство за значимостта на проведените изследвания с нейно участие са публикациите в специализирани издания, както и многобройните положителни цитирания.

● **Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата**

В справката за цитирания са представени общо 26 цитирания от български автори в реферирани и индексирани издания, монографии, колективни томове и сборници. Представеният брой цитирания са неоспоримо доказателство за разпознаваемост на автора в педагогическите среди.

● **Научна активност**

Добро впечатление оставя изследователската дейност на д-р Теодора Бахчеванова. Тя участва активно с доклади в международни и национални конференции по проблемите на предучилищното образование. Заслужава да се отбележи и участието ѝ в научноизследователски проект № ФП 23-ПФ-016 „Интердисциплинарно обучение чрез изкуства, спорт и дигитални технологии“, насочен към разработването и прилагането на иновативни образователни практики и интердисциплинарни подходи в обучението.

III. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели

Обемът и качеството на представената научна продукция от гл. ас. д-р Т. Бахчеванова отговаря напълно на изискванията за заемане на академична длъжност „Доцент“ според Правилника на ПУ „Паисий Хилендарски“, Закона за развитие на академичния състав на Р. България и Правилника за неговото приложение.

От представената справка е видно, че научната продукция на гл. ас. Теодора Бахчеванова не само покрива, но и по някои показатели надвишава минималните национални изисквания и допълните на ПУ „Паисий Хилендарски“ за АД „Доцент“ (таблица 1).

Таблица 1. Сравнителна характеристика на резултатите на гл. ас. д-р Теодора Бахчеванова и минималните изисквани точки за АД „Доцент“ по групи показатели

Група от показатели	Минимален изискуем брой точки за доцент	Брой точки на база представените от кандидата доказателства
А	50	50
Б	—	—
В	100	100
Г	200	250
Д	50	210
Е	—	15
Общ брой точки:	400	625

IV. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам лично кандидатката в конкурса от участието ми в конкурса ѝ за АД „Главен асистент“. Имам отлични впечатления от нейната подготовка и отношение към научноизследователската дейност. Считаю, че тя е задълбочен изследовател и компетентен преподавател, отдаден на професията си.

V. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки към дейността и постиженията на кандидатката в конкурса. Пожелавам ѝ успешно развитие в научните направления, към които е насочила изследователския си интерес.

VI. Заключение

Кандидатът, участващ в настоящия конкурс напълно покрива изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“ за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Общите ми впечатления от д-р Теодора Бахчеванова формират мнение, че са налице всички професионални и личностни предпоставки за заемане на по-висока академична длъжност – задълбоченост и системност в работата ѝ, високо чувство за отговорност и последователност в търсенето на новостите в избраната научна област. Нейната всеотдайност и ангажираност към академичната дейност са очевидни, както и способността ѝ да вдъхновява и мотивира студентите и колегите си.

Цялостната ми оценка на професионалното развитие, учебно- преподавателска дейност и научен принос е основание **да дам положително становище и убедено да препоръчам на Научното жури** да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогическия факултет за избор на **гл. ас. д-р Теодора Живкова Бахчеванова на академичната длъжност „Доцент“** в област на висшето образование 1. Педагогически науки, по професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика – игрови технологии) за нуждите на катедра „Предучилищна педагогика“ към Педагогическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

27.07.2026 г.
гр. Пловдив

Изготвил становището:
/проф. д-р Биянка Торньова/